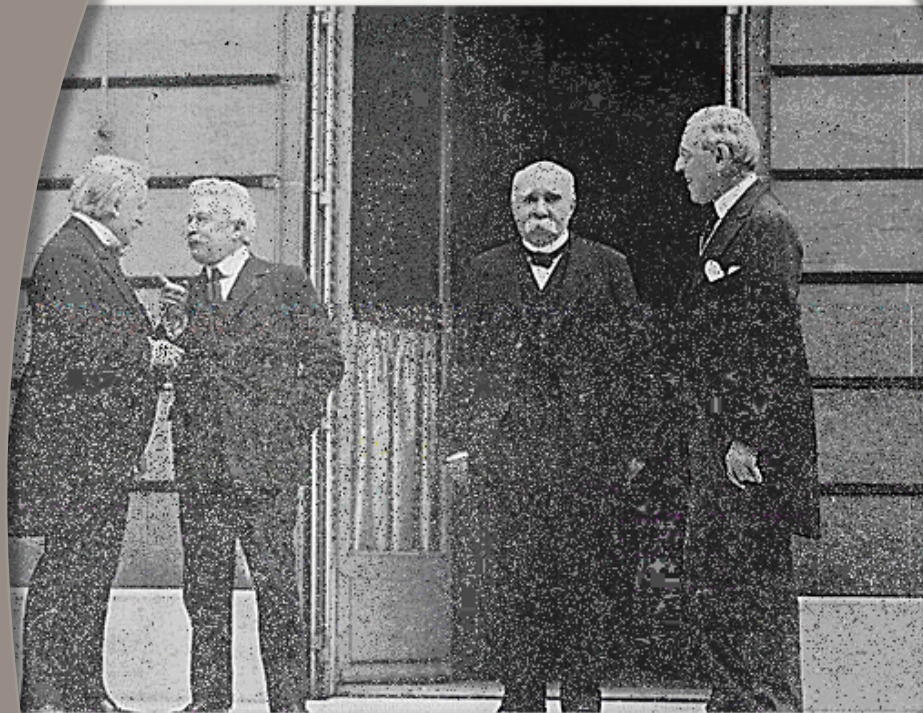

Iljo Trajkovski

Pariška mirovna konferenca

Nastajanje skupne države Kraljevine SHS/
Kraljevine Jugoslavije in velike sile

Ključno vprašanje

Kako pomembna je bila pariška mirovna konferenca za narode z območja Balkana?

Tema

Glavna tema delavnice je obdobje prve svetovne vojne, pariški mirovni konferenci in ustanovitvi Kraljevine SHS / Jugoslavije. Tema je pomembna za vse države, ki so del tega projekta in to je zelo občutljiva in sporna. Nastanek nove države, je izhodišče za številne konflikte in vojn na Balkanu.

Glavni cilj

- Učenci se seznanijo s potekom pariške mirovne konference.

Učni cilji

- Učenci spoznajo glavne značilnosti pariške mirovne konference – kdo je na njej sodeloval, kdaj in kje je potekala?
- Učenci ocenijo bistvo pariške mirovne konference ter z njo povezana pričakovanja in razočaranja med narodi na Balkanu.
- Učenci analizirajo odločitve pariške mirovne konference za male narode in njene posledice za Balkan.
- Učenci pridobijo znanje o pariški mirovni konferenci in ga povežejo s sedanjim dogajanjem na Balkanu.

Protek dela

Učitelj razredu predstavi temo in vsebino. Pojasni potek dela, ki traja dve šolski uri, z različnimi tipi virov, posamezno in v skupinah. Vsak učenec uporablja različne vire in aktivno sodeluje pri zaključnih predstavitev. Prvih 45 minut učenci delajo z viri o konferenci, preostalih 45 minut pa z viri, povezanimi z nastankom Kraljevine SHS. Ob koncu ure učenci oba zgodovinska dogodka poskusijo povezati ter razumejo ključna vprašanja, povezana s tem modulom, in nanje znajo odgovoriti. Modul lahko učitelji uporabljajo za delo z novimi učnimi gradivi, z nekaj spremembami pa tudi za preverjanje znanja učencev.

1. korak – Uvod (kontekstualizacija): Učitelj predstavi temo, prebere uvod ter pojasni različne tipe virov. Za delo s prvimi sklopom virov učitelj učence razdeli v skupine. Vsaka skupina ima štiri člane.

2. korak – Prvi dve aktivnosti se izvajata istočasno, vendar v različnih skupinah. Po oblikovanju vsaj šestih skupin s po štirimi člani učitelj razdeli prva dva vira za aktivnost 1 med prve tri skupine, ostale tri skupine pa dobijo vire iz aktivnosti 2. Učenci pojasnijo svoje sklepe, učitelj pa naključno izbere eno skupino za predstavitev aktivnosti 1 in eno za predstavitev aktivnosti 2. Komentarji iz ostalih skupin so dobrodošli.

3. korak – Tako kot v prejšnjem koraku se tudi naslednji dve aktivnosti izvajata istočasno. Tokrat učitelj izbere po enega učenca iz vsake skupine, tako da ostane šest skupin s po tremi člani ter sedma skupina s šestimi člani.

Aktivnost 3 ima tri sklope virov ter tri vprašanja, na katera morajo učenci odgovoriti. Vsaka skupina virov in vsak odgovor bo dan dvema skupinama učencev. Sedma skupina učencev bo izvajala aktivnost 4 ali pa bo kot vir dobila 14 točk predsednika ZDA Woodrowa Wilsona in bo odgovorila na vprašanja.

4. korak – Učitelj po naključnem vrstnem redu sprašuje skupine, vključi tudi ostale učence, da dodajo svoje komentarje in opombe.

5. korak – Učitelj naredi uvod v temo, lahko tudi pripravi vsebino o osnovnih informacijah o Kraljevini SHS/Jugoslaviji. Prav tako lahko uporabi dva zemljevida Balkanskega polotoka iz let 1913 in 1919.

6. korak – Učitelj oblikuje štiri skupine s po šestimi člani ter jim razdeli zastavo in grb Kraljevine SHS ter bankovce, ki so bili v obtoku v Kraljevini SHS/Jugoslaviji. Učenci izvajajo aktivnost 5.

7. korak – Učitelj združi skupine v dve večji skupini, tako da ima vsaka skupina večje število dokumentov in virov. Učenci pričnejo izvajati aktivnost 6, obe skupini izdelujeta zgodovinski časovni trak ter nanj umeščata informacije iz virov.

8. korak – Učenci skupaj z učiteljem poiščejo odgovor na ključno vprašanje: Kako pomembna je bila pariška mirovna konferenca za narode z območja Balkana?

90
minut

Aktivnost 1

Kaj zahteva naloga?

Učenci, razdeljeni v skupine s po štirimi člani, se pogovarjajo o ilustraciji ter jo z naslednjimi vprašanji analizirajo.

1. Opišite, kaj vidite na ilustraciji.
2. Zakaj so te osebe prikazane na risbi?
3. Zakaj se ilustracija imenuje Zločin stoletja?
4. Odgovorite na vprašanja na dnu ilustracije.

Vir 1

Osnovni cilj konference je bil kaznovanje centralnih sil, držav, ki naj bi bile odgovorne za izbruh prve svetovne vojne. Nekaj nekdanjih velikih evropskih cesarstev je propadlo, ostala so bila oslabljena. Padec cesarstev je ustvaril možnosti za razvoj nekdanj podrejenim in malim narodom široma po Evropi.

Margaret Olwen MacMillan, *Paris 1919: Peacemakers: Six Months That Changed the World*, London 2003. (Margaret Olwen MacMillan, *Pariz 1919: Šest mesecev, ki so spremenili svet*, London, 2003.)

Vir 2

Politični plakati iz prve svetovne vojne. Zločin stoletja – kdo ga zagrešil?

<http://history148-20thcenturyusa.blogspot.com>
Chicago Tribune, USA, 1914.

Aktivnost 2

1. Primerjajte oba zemljevida in razmislite, kakšne so bile posledice pariške mirovne konference v Evropi.
2. Preberite tekst na karikaturi ter poiščite povezavo med sliko in zemljevidoma.

Vir 2

Zemljevid Evrope iz leta 1919

<http://florigkor.com/WALL5295708.gif>

Vir 1

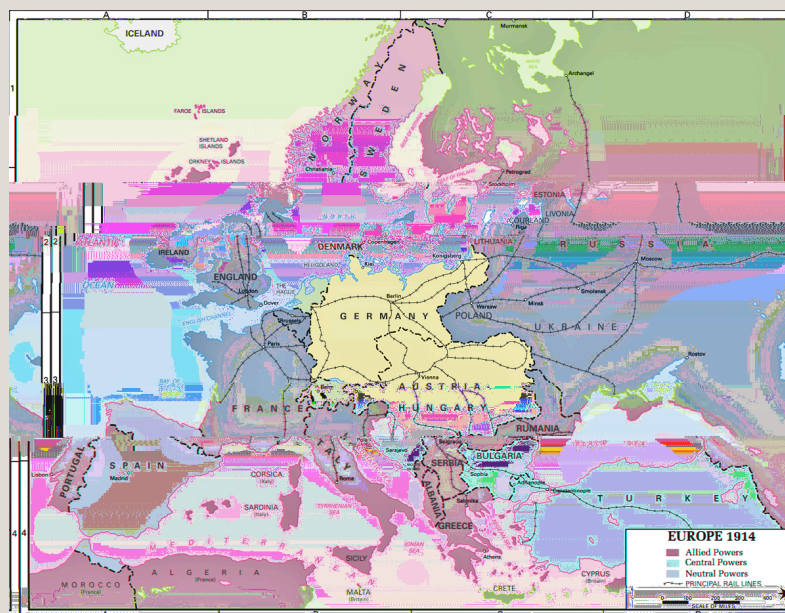

- Vsa moja leta poučevanja so bili zaman!

Karikatura Prekranjanje Evrope, objavljena 18. februarja 1919, Berimenova zbirka političnih karikatur

Vir 3

Zemljevid Evrope iz leta 1914

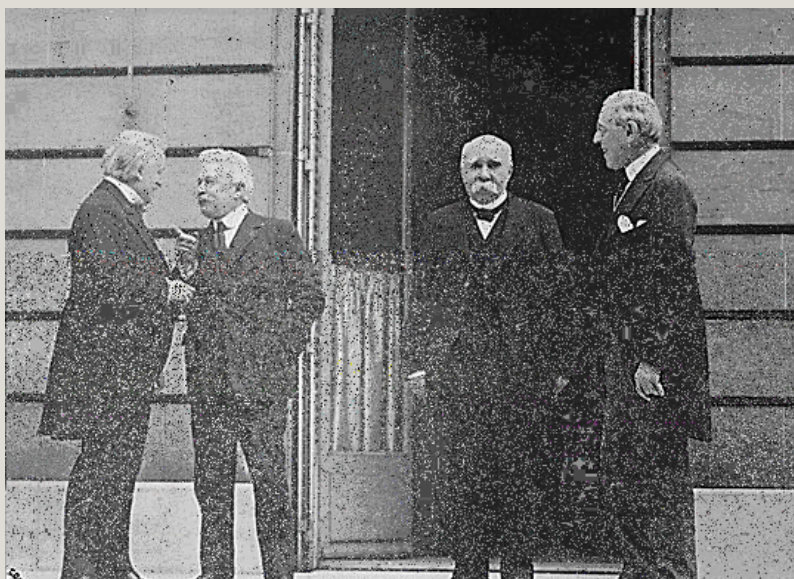
<http://florigkor.com/WALL5295708.gif>

Aktivnost 3

1. Primerjajte prvih pet virov in razmislite, ali imajo skupne cilje.
2. Primerjajte govor predsednika ZDA W. Wilsona z izjavo nemškega ministra za zunanje zadeve.
3. Oglejte si zemljevid in naštejite novonastale države.

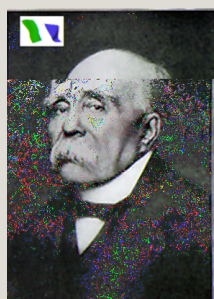
Vir 1

Velika četverica, voditelji zavezniških držav, ki so se sestali na pariški mirovni konferenci

Svet četverice na mirovni konferenci v Parizu po prvi svetovni vojni, 27. maja 1919

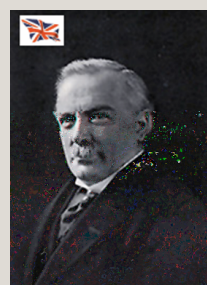
<http://www.europeana.eu/portal>

Georges Clemenceau

Woodrow Wilson

David Lloyd George

Vittorio Orlando

Vir 2

Izjava britanskega premierja D. L. Georgea 5. januarja 1918

Prva zahteva /.../ je neodvisnost Belgije ter reparacija, ki bi jo dobili zaradi uničenja belgijskih mest in okolice. To ni zahteva za vojno odškodnino, kakršno jo zahtevala Francija od Nemčije leta 1871.

/.../ Verjamemo, da je neodvisna država Poljska, sestavljena iz vseh pravih poljskih elementov, ki želijo biti del nje, nujno potrebna za stabilnost Zahodne Evrope.

/.../ Na koncu mora priti do reparacije za povzročeno škodo s kršenjem mednarodnega prava. Ta mirovna konferenca ne sme pozabiti na naše mornarje in njihove zasluge, pa tudi ne na strahote, ki so jih preživeli za skupni cilj svobode.

Statement by David Lloyd George, British Prime Minister, 5 January 1918, regarding British war aims. From Encyclopedia of International Affairs, edited by J. C. Johari, Ammol Publications P, 1997.

Vir 3

Pismo Aristida Brianda Julesu Cambonu 12. januarja 1917

Po našem mnenju Nemčija ne sme imeti niti pedi zemlje onstran reke Ren; o organizaciji teh območij, njihovi nevtralnosti in njihovi začasni zasedbi se morajo pogovoriti zavezniki. Pomembno je tudi, da ima Francija kot najbolj zainteresirana za teritorialni status te regije glavno besedo pri reševanju tega pomembnega vprašanja.

The Foreign Policy of France from 1914 to 1945 by Jacques Néré, Routledge Publishers, 2002, p. 267.

Vir 4

Govor predsednika ZDA Woodrowa Wilsona 8. januarja 1918

To, za kar si prizadevamo v tej vojni, ni za nas nič posebnega. Želimo, da se svet uredi in postane varen za ljudi, posebno pa si želimo, da postane varen za vsak miroljuben narod, kot je naš, ki si le želi živeti, ki ureja svoje institucije, ki je prepričan v pravičnost in pravične odnose z drugimi narodi tega sveta in ki je proti uporabi sile in sebične agresije. Vsi narodi sveta so pravzaprav partnerji v tej skupni želji, mi sami pa jasno vidimo, da če ne bodo izpolnjene pravice drugih narodov, potem tudi naše ne bodo.

Excerpt from a speech about the Fourteen Points given on 8 January 1918 by Woodrow Wilson, President of the USA.
<http://www.firstworldwar.com/source/fourteenpoints.htm>

Vir 6

Odlomek iz besedila Nemčija pred mirovno konferenco avtorja grofa Von Brockdorff-Rantzaua

Zavračamo svoje sovražnike kot tožnike, in to zaradi njihovih predsodkov. Ne moremo se namreč prepustiti trditvam zmagovalcev, ampak edino le nepristranskemu sodišču. Zato si ne bom dovolil, da se odmaknem od Wilsonovih mirovnih točk, ki sta jih obe strani priznali. Pripravljeni smo tudi na omejitve svoje suverenosti, če bodo tudi naši nekdanji sovražniki in bodoči sosedje pristali na enake pogoje.

Zato se držimo Wilsonovega načela, da se zmagovalcem ne izplačuje nikakršna odškodnina, pa tudi, da se nobeno ozemlje ne odvzema poražencem. Zavezani in pripravljeni smo popraviti škodo, nastalo zaradi naših napadov na zasedena ozemlja. Toda če želimo ponovno zgraditi, kar je bilo uničeno, želimo to storiti s svojim prostovoljnim delom.

Excerpt from 'Germany Before the Peace Conference by Count von Brockdorff-Rantzau' in The Living Age, vol. 301, published by The Living Age Company, Boston, USA, 1919, pp. 68-9. Brockdorff-Rantzau was Foreign Minister of Germany during the Paris Peace Conference¹

<http://www.hoddereducation.co.uk/SiteImages/d7/d7270073-b719-494e-9ced-95252ae44e72.pdf>

Vir 5

Srednja Evropa v prvi svetovni vojni

š

<http://faculty.unlv.edu/pwerth/Europe-1919-2.jpg>

Aktivnost 4

1. Pozorno preberite vseh 14 točk predsednika ZDA Woodrowa Wilsona ter jih razvrstite glede na pomembnost.
2. Pojasnite, zakaj ste točke razvrstili po takem vrstnem redu.
3. Katere od 14 točk se nanašajo na razmere na Balkanu ob koncu prve svetovne vojne?

Vir 1

Štirinajst točk predsednika ZDA Woodrowa Wilsona

1. Dogovori o miru se sklepajo javno, pri tem ne sme prihajati do nikakršnih tajnih sporazumov, diplomacija bo vedno delovala javno.
2. Absolutna svoboda pomorske plovbe med vojno in mirom izven teritorialnih vod.
3. Ukinjanje vseh ekonomskih preprek.
4. Zmanjševanje oboroževanja na najnižjo mogočo stopnjo, ki ustreza varnosti posameznih držav.
5. Nepristransko reševanje kolonialnih zahtev glede na interese narodov, o katerih je govor.
6. Odhod tujih vojaških sil z ruskega ozemlja.
7. Odhod tujih vojaških sil iz Belgije ter vzpostavitev njene polne suverenosti.
8. Osvoboditev celotne Francije s spremembo meje v Alzaciji in Loreni, ki so ju leta 1871 zasedli Prusi.
9. Vzpostavitev Italije v mejah nacionalne države.
10. Popolnoma svoboden in samostojen razvoj narodov Avstro-Ogrske.
11. Nemške čete morajo zapustiti Romunijo, Srbijo in Črno goro, Srbiji pa se omogoči prost dostop do morja.
12. Avtonomen razvoj za neturške narode v turškem cesarstvu, svoboden prehod čez Dardanele.
13. Ustanovitev svobodne Poljske z dostopom do morja ter priključitev Poljski tistih ozemelj, ki so naseljeni s Poljaki.
14. Ustanovitev Društva narodov, ki zagotavlja politično in ozemeljsko neodvisnost majhnih držav.

<http://www.firstworldwar.com/source/fourteenpoints.htm>

Vir 1

Londonski sporazum iz leta 1915.

Vir 2

Majska deklaracija

4. člen
 S prihajajočim mirovnim sporazumom bo Italiji dodeljeno okrožje Trentino, celotna južna Tirolska vse do njene naravne geografske meje, prelaza Brener, mesto in okrožje Trst, okrožje Gorica in Goriška, celoten polotok Istra / .../

5. člen
 Italiji bo dodeljena pokrajina Dalmacija z njenimi administrativnimi mejami /.../

9. člen
 Francija, Velika Britanija in Rusija načelno sprejemajo stališče Italije glede vzdrževanja političnega ravnotežja v Sredozemlju in njeno pravico, da v primeru trganja delov Turčije Italija dobi enako velik del obale, kot ga ima Turčija.

11. člen
 Italiji bo pripadla vojna odškodnina, ki je v sorazmerju s številom žrtev in njihovimi napori.

16. člen
 Ta dogovor bo ostal tajen.

Excerpt from the Treaty of London, 26 April 1915. This document was signed by the foreign ministers of Britain, France, Italy and Russia Source: Great Britain, Parliamentary Papers, London, 1920, LI Cmd. 671, Miscellaneous No. 7, 2-7.1

Vir 3

Razglasitev Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, Zagreb, 29. oktober 1918

Razglasamo, da so Dalmacija, Hrvaška in Slavonija skupaj z Reko povsem neodvisne (močan aplavz in odobravanje) od Avstrije in Ogrske ter v skladu z modernim načelom narodnosti in na temelju narodne enotnosti Slovencev, Hrvatov in Srbov na celotnem etničnem območju tega naroda, ne glede na teritorialne in državne meje, v okviru katerih danes živi narod Slovencev, Hrvatov in Srbov. (Tako je! – Ponovno vsi vstajajo in besede pozdravljajo z močnim aplavzom in vzkliki.)

Narodna ustavodajna skupščina zedinjenega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov bo z vnaprej določeno kvalificirano večino, ki popolnoma ščiti pred vsakršno prevlado, odločila o obliki vladavine in o notranji državni organizaciji, ki bosta temeljili na popolni enakopravnosti med Slovenci, Hrvati in Srbi (aplavz in odobravanje). V Zagrebu, 29. oktobra 1918.

F. Šišić, Dokumenti, 189—196

Vir 4

Muslimani iz Bosne sprejemajo Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov

Politični predstavniki muslimanov iz Bosne in Hercegovine so se septembra 1918 opredelili »za politiko narodnega združevanja«. Oktobra 1918 pa so bosansko-hercegovski muslimani na narodni svet SHS ob njegovi ustanovitvi v Zagrebu naslovili naslednjo izjavo:

»Izjavljamo, da se strinjamo z načeli zagrebške resolucije iz marca 1918, v kateri je zapisano načelo brezpogojne narodne samoodločbe in združitve Srbov, Hrvatov in Slovencev v neodvisno, na demokratičnih temeljih zgrajeno narodno državo. S spoštovanjem teh temeljnih načel se zavezujemo, da ne bomo ne kot posamezniki ne kot skupina nastopali v javnem življenju, niti ne bomo dajali izjav, ne da bi te odobril državni svet Slovencev, Hrvatov in Srbov.«

Izjavo so podpisali dr. Halilbeg Hrasnica, Zija Rizaefendić, dr. Mustafa Demišlić, dr. Mehmed Spaho, dr. Mehmedbeg Zečević ter Hifzi Muftić.

Glas Slobode, br. 223 od 19.10.1918. godine; Srđan Budisavljević, Stvaranje države Srba, Hrvata i Slovenaca, Zagreb, 1958, str. 79.

Vir 5

Odločitve skupščine v Podgorici

Na zasedanju 13. novembra 1918 je skupščina sprejela naslednje odločitve:

1. da se kralj Nikola Petrović in njegova dinastija odstavita s prestola;
2. da se Črna gora in Srbija združita v eno državo pod dinastijo Karadžordževićev ter tako postaneta skupna jugoslovanska država;
3. da izvršilni narodni odbor s petimi člani, ki jih je treba izbrati, upravlja Črno goro, vse dokler ne bo sklenjena skupnost Črne gore in Srbije;
4. da se o sklepih obvestijo kralj Nikola, vladar Kraljevine Srbije, in zavezniške države Francija, Anglija, ZDA in Italija. Po oktobrski revoluciji Rusija ni več pripadala zavezniškemu bloku.

J. Jovanovic, Stvaranje Crnogorske drzave i Razvoj Crnogorske nacije, 1947, Cetinje, str. 436.

Vir 6

Skupščina v Podgorici, november 1918

http://www.montenegrina.net/pages/pages1/istorija/cg_izmedju_1_i_2_svj_rata/podgoricka_skupstina_n_martinovic.htm

Vir 7

Zagreb, 29. oktober 1918, proslavljanje odločitve hrvaškega sabora o odcepitvi od Avstro-Ogrske

http://www.daz.hr/izlozba_persic_galerija.html Downloaded November 1st, 2012.
<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=679752&page=26>

Vir 8

Prva slovenska vlada v Državi Slovencev, Hrvatov in Srbov, november 1918

<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=679752&page=26>

Vir 9

Slavje na ulicah Ljubljane in Celja

NARODNI PRAZNIK v CELJU 6.11.1918.

Dr. Lovričič - Ljubljana. Ustanovitev Jugoslavije - 29. X. 1918. Somatis projekt

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:KongressfallofAH.jpg>

Vir 10

Prihod srbske vojske v Zagreb novembra 1918.

http://hr.wikipedia.org/wiki/Prosinačke_žrtve_5._prosinca_1918

Vir 11

Med prvo svetovno vojno je bilo na Hrvaškem aktivnih kar nekaj brigad s skupnim imenom domobrani kot del avstro-ogrskih vojnih sil. Po združitvi v Kraljevino SHS so bile te vojne enote razpuščene, vojaki pa so na odločitev 5. novembra 1918 odgovorili s protesti na zagrebških ulicah. Pridružil se jim je nekaj sto meščanov. Zagrebška policija je zanelila požar in ubila 14 ljudi. To so bile prve žrtve v novonastali državi.

Večernji list, 4. december 2010, Zagreb
http://hr.wikipedia.org/wiki/Prosinačke_žrtve_5._prosinca_1918

Aktivnost 7

Igra vlog – Okrogla miza na pariški mirovni konferenci – Makedonsko vprašanje

1. Prva skupina se ukvarja z viri, povezanimi z dokumenti, ki so jih izdali makedonske politične skupine in intelektualci.
2. Druga skupina se ukvarja z dokumenti (pisma, časopisni članki), ki so jih tujci, ki so poznali razmere v Makedoniji, poslali pariški konferenci.
3. Tretja skupina analizira odlomke iz zapisnika pariške mirovne konference.

Vir

Vir 5

Rudolph Archibald Reiss o Makedoncih

Dejal sem, da bi vas rajši imenoval bolgarozvočni Makedonci. Te ljudi imenujete bolgarofoni zaradi njihovega jezika, ki je podoben bolgarskemu. Ali je to res bolgarščina, ali se ta jezik govori v Sofiji? Ne. Makedonščina je enako podobna srbsčini kot bolgarščini. Nisem lingvist in ne bom si dovolil odločati o tem, ampak nepristranski balkanologi so mi potrdili, da je makedonski jezik bolj podoben srbskemu kot bolgarskemu. Verjetno obstaja lingvist, ki bo trdil nasprotno. Kljub temu ostaja dejstvo, da se makedonski jezik ne govori ne v Sofiji ne v Beogradu. To je poseben, ločen slovanski jezik, kot imamo mi romanski jezik v Švici, ki se poleg italijanščine govori v Grizonu. Po mojem mišljenju Makedoncev ne bi smeli imenovati ne Bolgari ne Srbi, temveč le Makedonci.

Rudolph Archibald Reiss (1876–1929) je bil znan švicarski pravnik in profesor na univerzi v Lozani. Kot strokovnjak mednarodnega vojnega prava in pozneje prostovoljec v srbski vojski je sodeloval v prvi svetovni vojni in na solunski fronti.

R. A. Reiss, Sur la situation des Macedoniens et des musulmans dans les nouvelles provinces grecques. Pariz, 1918, str. 6–7.

Vir 6

Memorandum Jamesa Bouchiera o ustanavljanju Makedonije

London, 26. februar 1919

- (1) V interesu pravice in bodočega miru na Balkanskem polotoku je treba vse nove meje oblikovati tako, da bodo sovpadle, kolikor je to mogoče, z mejami tamkajšnjih narodov.
 - (2) Pri Makedoniji je posebno zaželen uporaba tega načina zaradi zahtev rivalskih sosednjih držav, ki so povzročile bedo tem prebivalcem v skoraj polovici preteklega stoletja. Z avtonomno vlado pod zaščito velesil bi prebivalcem omogočili, da se posvetijo lastnim interesom, da živijo in napredujejo brez trpljenja, kateremu so bili do sedaj izpostavljeni.
 - (3) Če sprejmemo teorijo, ki so jo razvili Srbi in Grki in po kateri je makedonska zavest »fluidna« ter ne kaže pripadnosti nobeni tuji propagandi, je sklep logičen, da morajo Makedonci voditi sami sebe in osvojiti slogan »Makedonija Makedoncem«.
 - (5) Avtonomna makedonska država naj se razprostira od Šar planine (etnična meja Srbov) na severu do Egejskega morja na jugu, od meje Bolgarije na vzhodu do Albanije na zahodu. Južna meja, ki se širi od jezera Kastorija do ustja Vardarja, bi Grčiji pustila mesto Ber (Veriju), Grčija pa bi prav tako zadržala Nigrito in polotok Halkidiko.
 - (7) Odrekanje Srbije in Grčije makedonskemu ozemlju, ki sta ga zasedli leta 1913, ne bi bilo nerazumno, glede na velike ozemeljske pridobitve, ki jih bosta pridobili ti države.
 - (8) Solun, ki je komercialno neločljiv od notranjosti, bi postal glavno mesto nove države.
 - (9) Takšna rešitev bi zadovoljila veliko željo po avtonomiji, ki je že pred mnogo leti obstajala v Makedoniji in v Solunu.
- James Bouchier, novinar in javna osebnost v Veliki Britaniji

Pages 651-652, The University of Cyril and Methodius, Documents on the Struggle of the Macedonian People for Independence and a Nation-State, Volume I 1982.
<http://mk.wordpress.com/tag/aegean-sea/>

1. zapisnik 33. zasedanja Odbora za nove države, 15. julij 1919

Julij–november 1919

Razpravljali smo o rešitvi nove Države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Predlog Italije, da se podeli avtonomija Makedoniji (aneks A) in Albaniji (aneks B), je bil točka dnevnega reda; dolgo smo razpravljali o tem predlogu. Predstavnik Italije je poudaril pomembnost zagotavljanja varnosti za zaščito makedonskega prebivalstva, predvsem Slovanov, ki niso Srbi. G. Liper je predlagal, da bi srbska vlada Makedoniji morala dati neko obliko samouprave, vendar ni bilo gotovo, da bi tako obveznost morali naprtiti Državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zato bi bilo bolje, če bi se pozanimali, kakšni so predlogi Vlade SHS za reševanje tega področja. Gospod Laroš je še posebej poudaril, da se avtoriteta Vlade SHS ne spodbopava s tem, da bi znotraj novonastale države vzpostavljali (ustanavljali) še eno državo, zato je še posebej zaprosil, naj se ne vmešava v notranje zadeve države (SHS).

* Alen Leper, šef poročevalske agencije britanske delegacije na pariški mirovni konferenci

* Gil Laroche, delegat v francoski delegaciji na pariški konferenci in član Odbora za nove države

2. Zapisnik 39. zasedanja Odbora za nove države, 30. julij 1919

/.../ Odbor je zatem razpravljal o makedonskem vprašanju. (1497) Predstavljena sta bila dva predloga, načrt, ki ga je na zahtevo pripravil polkovnik Castoldi (1498), s prikazom Makedonije kot avtonomne države, podobno, kot je bilo z Rutenijo. (1499) Predlog je bil soglasno zavrnjen kot neizvedljiv. Drugi predlog je predstavil britanski predstavnik: predlagal je, da bi naredili ponudbe, v katerih bi bilo Društvo narodov pooblaščen, da bi zadržalo predstavnike v Makedoniji, da bi okrepili jamstva proti represiji.

Na teh razpravah niso sprejeli nobene dokončne odločitve, dogovorili pa so se, da različni člani odbora pripravijo nove, konkretne predloge za naslednji sestanek.

* Polkovnik Kastoldi, član italijanske delegacije v Odboru za nove države

* Rutenija se nanaša na Ukrajino.